

Informe sobre la conjuntura econòmica

Tancament de l'informe el 3 de juliol de 2018

2ⁿ trimestre 2018

Context econòmic

La reactivació de l'economia mundial guanya força i amplitud

Espanya manté el seu creixement en 2018

L'Hospitalet i el Baix Llobregat

Augmenta la població ocupada a L'Hospitalet i Baix Llobregat

El mercat immobiliari torna a nivells de 2007...

... i la construcció d'habitatges nous es recupera, però lluny del període pre-crisi

Fòrum
Empresarial
DEL LLOBREGAT

La reactivació de l'economia mundial guanya força i amplitud

Es preveu que les economies avançades, en el seu conjunt, mantinguin la seva expansió per sobre de les taxes de creixement potencial aquest any i el vinent, abans de desaccelerar-se a partir de 2020. Mentrestant, les economies de mercats emergent i en desenvolupament el creixement augmentarà abans de establitzar-se.

El comerç mundial ha seguit creixent amb dinamisme. El bon comportament del comerç internacional està lligat a la fortalesa de la inversió (component de la demanda particularment intensiu en importacions) i, en el cas de les economies emergents, a la millora del poder de compra induït pel creixement dels preus de les matèries primeres.

En la majoria del països, les favorables taxes de creixement actuals no duraran (increments del preu del petroli, retirada dels estímuls econòmics del BCE a partir de 2019, increment del preu del dòlar). Sembla que el creixement mundial assolirà el 3,9 per cent aquest any i el proper, un nivell significativament superior al de les previsions de finals de l'any 2017. Un del motors de l'acceleració és el creixement més ràpid en la zona euro, Japó, Xina i Estats Units. Tots ells han crescut per sobre de les expectatives de la tardor.

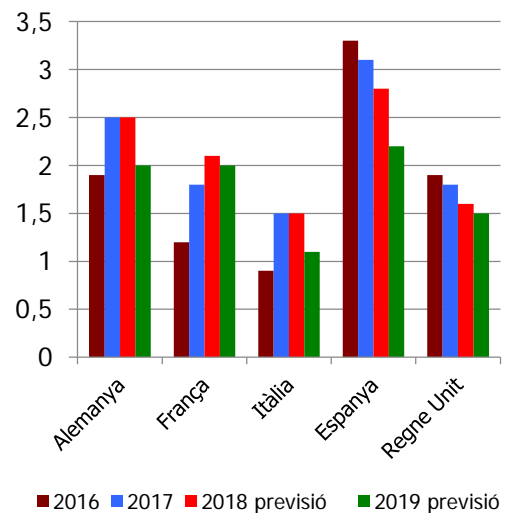
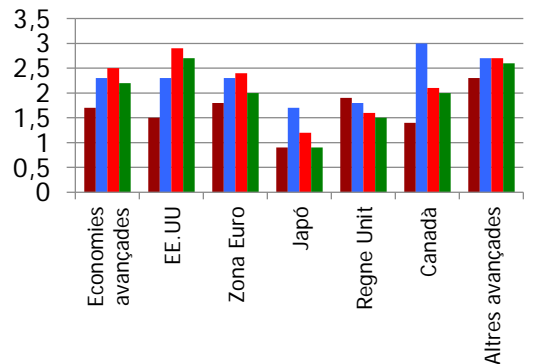
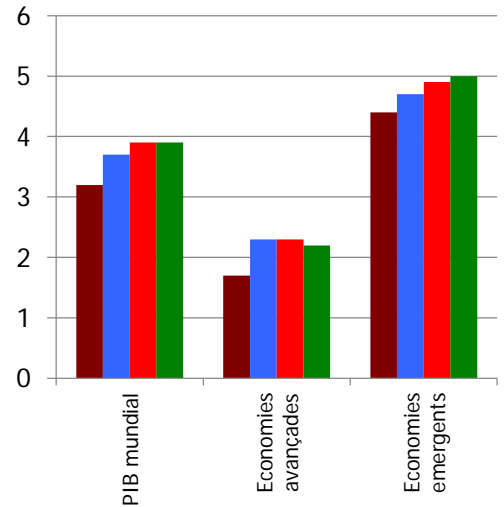
Mentrestant, la Xina, Brasil, Mèxic, les economies emergents d'Europa i els països exportadors de primeres matèries registren una certa recuperació. Per contra, els beneficis d'aquest grup patirà les fortes revisions a la baixa d'alguns països assolats per conflictes civils, en particular Líbia, Veneçuela i Iemen. A més a més, molts del països exportadors estan patint la devaluació del dòlar i la conseqüent baixada d'ingressos en moneda local, desajustant els pressupostos de les seves economies.

No s'havia vist un creixement tan sòlid i tan ampli des del repunt mundial inicial de 2010 (després de la crisi financera de 2008-09). El sincronisme de l'expansió ajudarà a dissipar alguns llegats de la crisi que encara persisteixen: acceleració de la retirada de les polítiques monetàries no convencionals en les economies avançades, fomentar la inversió i cauteritzar les ferides del mercat laboral.

Malgrat tot això, altres seqüeles semblen més permanents, com per exemple l'augment dels nivells de deute a tot el món i els dubtes sobre la capacitat i la voluntat de les autoritats per tal de generar un creixement robust i inclusiu. Aquest escepticisme es veurà reforçat si la política econòmica no afronta el repte d'aprovar reformes i acumular reserves fiscals. L'èxit d'aquestes iniciatives amplificaria els seus beneficis cap als nivells inferiors de la distribució d'ingressos i enfortiria la capacitat de resistència front els riscos que sorgiran.

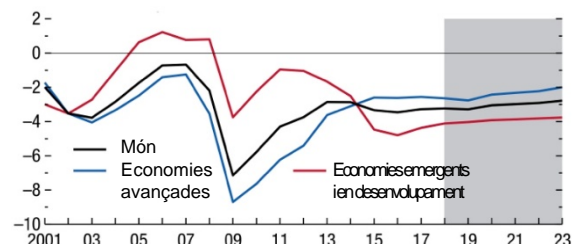
L'envelliment de la població i un petit augment de la productivitat dels factors dificultarà l'augment d'ingressos de les llars de les economies avançades. A més, tenim el perill d'entrar en una espiral de restriccions comercials i polítiques nacionalistes, que ja han començat entre EE.UU. i Europa i Àsia.

Variacions del PIB mundial

■ 2016 ■ 2017 ■ 2018 previsió ■ 2019 previsió

Saldo fiscal

Espanya manté el seu creixement en 2018

S'ha mantingut la inèrcia expansiva de l'economia espanyola en el primer trimestre de l'any 2018, creixent el PIB un 0,7%. Aquesta evolució contrasta amb l'observada en el conjunt de l'àrea euro, on va decreixer fins a una taxa del 0,4% (des del 0,7% dels trimestres anteriors). Aquesta comparació subratlla la resistència de l'economia espanyola davant factors com l'alentiment de les economies del nostre entorn o la apreciació canviària observada des de l'inici de 2017.

A mig termini, les projeccions més recents apunten cap a una prolongació de la fase alcista del cicle, en un context en que s'espera el manteniment del to expansiu de les polítiques de demanda i de la trajectòria favorable de l'economia mundial. El creixement del PIB tendiria a moderar-se, no obstant, en els propers anys com a conseqüència del repunt del preu del petroli (+70% en els últims 12 mesos). Una contenció gradual dels ritmes de creixement dels mercats exteriors i una moderació del impuls expansiu procedent de la política monetària (finalització del programa de compra d'actius per part del BCE a partir del desembre i pujada dels tipus d'interès a partir de l'estiu de 2019). En concret, la previsió és que el PIB creixi el 2,7% aquest 2018, 2,4% en 2019 i un 2,1% en 2020.

A curt termini, la dinàmica de preus de consum estarà molt condicionada per l'evolució esperada del component de bens energètics, com a conseqüència del fort creixement del preu del petroli. A partir del tram final de l'any es preveu una reducció progressiva de la contribució del component energètic. Aquesta evolució tendirà a veure's compensada gradualment per l'enfortiment del component subjacent. Per la qual cosa es preveu que l'IPC es moderi des de l'1,9% en 2018, l'1,7% en 2019 i l'1,6% en 2020.

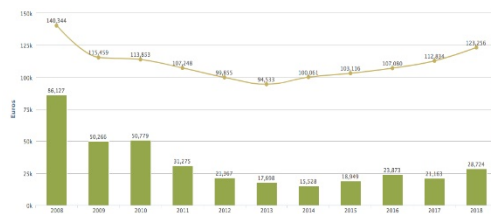
L'augment de la població ocupada aquest mes de juny fins els 19 milions d'afiliats ens apropa a la necessitat d'arribar al nivell dels 20 milions per tal de garantir el sistema contributiu de pensions de la Seguretat Social, encara que ha estat el mes de juny de menys creixement de l'ocupació dels últims cinc anys.

La millora del dèficit de les Administracions Públiques en els últims anys (des de l'11% de 2009 fins el 3,1% de 2017) ha permès reduir el pes del deute respecte el PIB del 100,4% fins el 98,3% de l'any passat. Les previsions són que el dèficit es redueixi fins el 2,2%, aconseguint-se el compliment de les exigències del Pacte d'Estabilitat i Creixement de la UE aquest 2018. En els pròxims mesos veurem com evoluciona el dèficit, donat les despeses compromeses per valor de 5.500 milions d'euros pel president del govern Pedro Sánchez en els seus primers quinze dies de mandat.

L'economia catalana tendeix a ralentitzar-se

En el primer trimestre de l'any, l'economia catalana ha crescut un 0,8% en termes intertrimestrals, el mateix que el trimestre anterior i consolidant la baixada d'una dècima del ritme de creixement que tenia en els trimestres anteriors. Però, sobretot, la dada més preocupant és la baixada trimestral del sector industrial, del 0,3%.

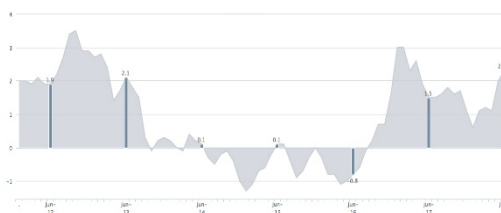
Augmenta el número d'hipoteques i el seu import
(Evolució de les hipoteques sobre habitatges (abril 2008-2018)
(Font: INE)

La Seguretat Social supera els 19 milions d'afiliats
(Font: Ministerio de Empleo, juny 2018)

La inflació continua el seu creixement, induït per la benzina
(Font: INE)

Evolució del preu del Petroli OPEP

	Preu en \$	Preu en €
Gener 2017	43,22	40,02
Febrer	51,68	49,02
Març	52,35	49,32
Abril	51,47	48,00
Maig	49,17	44,47
Juny	45,12	40,26
Juliol	46,93	40,77
Agost	49,61	42,02
Setembre	53,41	44,83
Octubre	56,36	47,09
Novembre	60,74	51,75
Desembre	62,06	52,43
Gener 2018	66,85	54,80
Febrer	63,46	51,39
Març	63,65	51,60
Abril	68,30	55,64
Maig	74,12	62,75
Juny	73,00	61,80

Augmenta la població ocupada a L'H. i Baix LL.

Tal com reflectim en les dades que apareixen a la dreta, la població ocupada ha augmentat un 5,18% al final del primer trimestre respecte als dotze mesos anteriors.

L'augment en xifres absolutes és de 19.974 persones ocupades més, amb grans variacions municipals. Sant Feliu de Llobregat, amb 4.845 ocupats més, i L'Hospitalet, amb 4.571, lideren els majors increments. En valors relatius, lideren els increments Sant Feliu de Llobregat (+43'5%), Castellví de Rosanes (+27'7%) i Cervelló (+10,8%) amb taxes de dos dígitos. A l'altra banda de la taula tenim Esparraguera (-187 persones ocupades) i Gavà (amb -117 ocupats). Percentualment, lidera la regressió Sant Climent de Llobregat amb -3,89% la població ocupada al municipi.

La variació municipal de l'ocupació en els darrers mesos s'ha vist influenciada per una destrucció en el mes d'octubre (-0,6%), recuperació al novembre, un creixement mínim al desembre (+0,1%) i un creixement sostenible en el decurs d'aquest primer trimestre de l'any (+1,16%).

Aquesta variació positiva municipal tenim que relativitzar-la per l'augment de Sant Feliu, que només en el mes de setembre passat va augmentar la seva població ocupada en més de 4.470 persones, alterant-nos totes les estadístiques. El motiu s'explica pe l'assignació dels comptes de cotització del Departament d'Ensenyament a la capital de cadascuna de les comarques, quan abans estaven totes comptabilitzades al Barcelonès.

El mercat immobiliari torna a nivells de 2007...

El nombre de compravendes d'habitatges al nostre territori d'actuació ha crescut el primer trimestre de 2018 un 6,64% respecte el primer trimestre de l'any 2017, assolint la xifra de 2.777 operacions (+173 operacions). L'acumulat dels últims dotze mesos puja a 11.150 operacions, per la qual cosa, ens porten a superar els registres interanuals del 2007, on teníem 10.595 operacions anuals.

En aquells moments de finals de la bombolla, es realitzaven 3.000-3.500 operacions trimestrals. El tercer trimestre de 2017 va caure a 2.049 operacions; i el quart, només 1.956.

Els majors increments relatius respecte el primer trimestre de 2017 han estat de La Palma de Cervelló (+120%), Begues (+100%), Sant Just Desvern (+80%), Cervelló (+76%) i Torrelles de Llobregat (+55,5%). En xifres absolutes, el creixement de L'Hospitalet amb 119 operacions, Sant Just Desvern (+41) i Sant Joan Despí (+21) encapçalen els augments.

Tenint en compte els municipis que augmenten o disminueixen el nombre d'operacions immobiliàries, tenim tretze poblacions en les quals el nombre d'operacions ha disminuït, però en els altres divuit municipis han crescut.

Població ocupada per municipis. En valor absolut

	Ier.Trim.2017	Ier.Trim.2018	Variació
Abrera	6.618	6.710	92
Begues	1.290	1.367	77
Castelldefels	15.861	17.255	1.394
Castellví de Rosanes	834	1.065	231
Cervelló	2.753	3.050	297
Collbató	899	909	10
Corbera de Llobregat	2.787	2.759	-28
Cornellà de Llobregat	37.025	38.767	1.742
El Papiol	2.078	2.054	-24
El Prat de Llobregat	41.536	43.610	2.074
Esparraguera	6.035	5.848	-187
Esplugues de Llobregat	18.186	18.950	764
Gavà	15.278	15.161	-117
L'Hospitalet de Llobregat	91.164	95.735	4.571
La Palma de Cervelló	902	962	60
Martorell	10.426	10.880	454
Molins de Rei	7.904	8.050	146
Olesa de Montserrat	4.857	5.012	155
Pallejà	3.113	3.211	98
Sant Andreu de la Barca	10.643	10.683	40
Sant Boi de Llobregat	25.591	27.012	1.421
Sant Climent de Llobregat	925	889	-36
Sant Esteve Sesrovires	5.408	5.517	109
Sant Feliu de Llobregat	11.003	15.848	4.845
Sant Joan Despí	14.860	15.029	169
Sant Just Desvern	15.468	15.836	368
Sant Vicenç dels Horts	7.245	7.835	590
Santa Coloma de Cervelló	2.335	2.305	-30
Torrelles de Llobregat	1.017	1.042	25
Vallirana	2.890	2.936	46
Viladecans	18.594	19.253	659
Total L'H+Baix Llobregat	385.566	405.540	19.974

Nombre total de transaccions d'habitatges per trimestre a l'Hospitalet i el Baix Llobregat. En valor absolut (* prov.)

	2017-1T	2017-4T	2018-1T*
Abrera	23	27	30
Begues	16	15	32
Castelldefels	180	168	198
Castellví de Rosanes	5	2	2
Cervelló	13	23	23
Collbató	13	16	12
Corbera de Llobregat	37	47	33
Cornellà de Llobregat	228	200	197
Esparraguera	51	64	65
Esplugues de Llobregat	109	104	121
Gavà	126	249	128
Hospitalet de Llobregat (L')	678	809	797
Martorell	55	62	69
Molins de Rei	76	60	45
Olesa de Montserrat	62	58	52
Pallejà	32	33	28
Palma de Cervelló (La)	5	8	11
Papiol (El)	13	11	12
Prat de Llobregat (El)	111	173	113
Sant Andreu de la Barca	52	112	51
Sant Boi de Llobregat	189	208	206
Sant Climent de Llobregat	8	6	9
Sant Esteve Sesrovires	32	19	13
Sant Feliu de Llobregat	104	104	112
Sant Joan Despí	60	79	81
Sant Just Desvern	51	86	92
Sant Vicenç dels Horts	61	65	65
Santa Coloma de Cervelló	14	16	9
Torrelles de Llobregat	9	11	14
Vallirana	34	25	26
Viladecans	157	145	131
Total	2.604	3.005	2.777

... i la construcció d'habitatges nous es recupera, però lluny del període pre-crisi

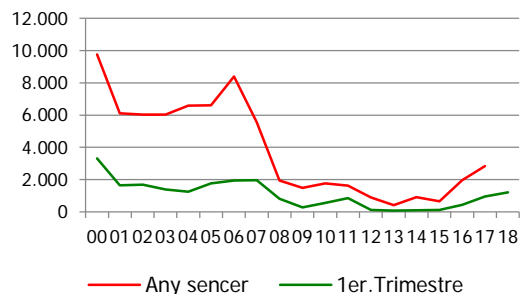
Segons l'estudi de les dades de la construcció d'habitatges nous a l'Hospitalet i el Baix Llobregat des de l'inici del nou mil·lenni, la caiguda va ser de més del 95% des dels màxims anuals de 2006 als mínims de 2013, passant de 8.386 habitatges a només 405.

Des d'aleshores, el sector de la construcció ha recuperat terreny fins assolir la fita de 2.840 habitatges iniciats en tot l'any 2017, implicant una recuperació molt important, però encara es construeixen només un terç respecte a 2006.

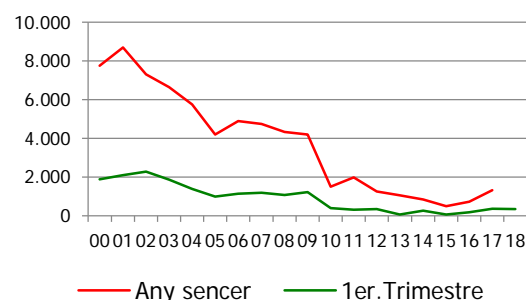
Si posem una mica de llums llargues, podem adonar-nos que la xifra de noves construccions a l'inici de la bombolla passada (després de la crisi de les "punt.com") va ser d'uns 6.000 habitatges, afavorit per l'estabilitat econòmica de la generació del "baby boom" (que va afavorir el canvi de llar o l'adquisició de segones residències), el creixement del PIB i, sobretot, l'arribada de nova població. Si tenim en compte que el saldo poblacional avui dia és molt estable, sembla probable que la construcció adequada estigui al voltant dels 4.000 habitatges nous anuals.

Com que en el primer trimestre d'aquest any 2018, el creixement en noves construccions ha estat de 1.209 nous habitatges (que suposa un augment del 26% respecte el 956 que es varen iniciar en el primer trimestre de 2017), estaríem a la velocitat de creuer sense noves bombolles.

Habitatges iniciats per any. En valor absolut

Habitatges acabats per any. En valor absolut

Font: Elaboració pròpia amb dades de la Conselleria de Territori i Sostenibilitat

Resum dels principals indicadors de conjuntura econòmica

Indicadors d'economia espanyola i catalana		I/2018	IV/2017	III/2017	II/2017	I/2017
Producte Interior Brut d'Espanya	En %	3,0	3,1	3,1	3,1	3,0
Taxa d'atur d'Espanya	En %	15,9	16,4	16,7	17,1	18,2
Inflació d'Espanya	Variació interanual en %	1,2	1,1	1,8	1,5	2,3
Producte Interior Brut de Catalunya	En %	2,9	3,3	3,5	3,3	3,3
Taxa d'atur de Catalunya	En %	12,2	12,6	12,5	13,2	15,3
Inflació Catalunya	En %	1,2	1,2	2,1	1,7	2,5
Indicadors d'economia de l'Hospitalet i el Baix Llobregat		I/2018	IV/2017	III/2017	II/2017	I/2017
Afiliació a la Seguretat Social	Variació interanual en %	5,2	4,5	5,9	3,5	3,7
Atur registrat	Variació interanual en %	-8,8	-11,1	-13,7	-15,0	-13,5
Contractes de treball	Valors absoluts	90.071	94.890	103.428	94.608	91.031
Treballadors autònoms	Valors absoluts	62.429	61.525	61.615	61.932	61.759
Treballadors assalariats (tots el règims)	Valors absoluts	337.598	339.372	338.459	322.724	323.807
Nombre d'empreses	Valors absoluts	27.857	27.606	27.434	27.641	27.467